

„ASTA E NORA

PE CARE O VREAU”

de Radu Boureanu

Teatrul nu poate trăi fără literatură. În dramele cele mai sobre, în comediile sprințare chiar, forța cuvintului artistic decide totul. Iată de ce o piesă cit de scurtă, cit de simplă nu se poate dispensa de farmecul artei literare. Pentru ca ceea ce fac personajele pe scenă să reprezinte viața, fiecare replică trebuie scrisă cu răspundere creatoare. Mișcarea singură, acțiunea cea mai vie lipsită de vibrația unor înțelesuri mai adinci nemulțumește spectatorul, chiar și la un spectacol de amatori. Putem accepta ca piesele pentru echipele căminelor culturale să fie scrise oricum? Putem să acordăm, în acest caz, un rabat de calitate artistică? Desigur că nu. A scrie despre actualitatea socialistă a satelor noastre înseamnă a descoperi noul în procesul complex al transformărilor și a-l exprima în imagini tulburătoare, de o grație frumusețe.

Piesa poetului Radu Boureanu, *Asta e nora pe care o vreau*, răspunde într-o bună măsură așteptărilor noastre. Ni se pare chiar că întrezărim în acest tablou sugestiv o replică dată unor scenete ușurate și superficiale care apar uneori în repertoriul formațiilor amatore. Conflictul pleacă de la o situație destul de cunoscută. În vreme ce tinerii Costin și Maria se iubesc, mama băiatului (Voica) și tatăl fetei (Simion) nu se înțeleg deloc. Piedicile care se ridică în fața căsătoriei celor doi îndrăgostiți vor fi în cele din urmă înlăturate. Dar cum? Aci intervine originalitatea piesei care refuză mijloacele exterioare, de suprafață. Se întâmplă un lucru demn de toată atenția: cind Costin propune Mariei și unei alte fete, Dumitra, să joace împreună o farsă care să-i smulgă Voicăi aprobarea căsătoriei, propunerea sa nu stârnete nici un entuziasm. Or, este cunoscută tendința de a însufleți piesele sătești prin farse și „renghiuri” cu și fără haz, tendință care uneori se potrivește, dar foarte adesea duce la înlocuirea analizei sufletești a personajelor cu acțiuni de o veselie forțată. De data aceasta, scriitorul respinge o dată cu eroii săi soluția „glumei” lui Costin, care vrea s-o mintă pe mama sa făcând-o să creadă că și-a schimbat gândul. Încercăturile comice care ar putea izvorî din această minciună nu-l tentează pe Radu Boureanu, căci el dorește — evident — să depășească

stadiul farselor ușurele și să intre în miezul lucrurilor. Arătând modul în care Maria și Dumitra resping ideea „jocului” înșelător, piesa ne dezvăluie ceva din fondul moral al acestor fete. Pe de altă parte Costin însuși nu pare prea convins de frumusețea „planului” său, iar Voica (pusă de autor să asculte din umbră complotul tinerilor) este covârșită de tristețe. Bătrina colectivistă începe să-și dea seama că a dus prea departe împotrivirea sa, deși continuă să se a-rate supărată.

Autorul introduce în piesă și figura unui copil isteț care, prin felul în care ia partea fratelui mai mare, îi dă de asemenea de gândit Voicăi. În schițarea făturii micului Nică, Radu Boureanu obține o remarcabilă imbinare a farmecului nevinovăției cu înțelepciunea prematură a unui copil drept și inimos.

Meritul principal al autorului stă însă în înfățișarea zbuciumului Voicăi, văduvă trecută prin mari greutăți, care se devotează fără limită interesului obștesc. Neajunsurile aduse colectivei de nepriceperea sau pripeala brigadierului Simion devin pentru Voica dureri personale, nedezlipite de existența sa intimă. Viața socialistă a transformat puternic conștiința acestei femei energice, dar firea sa aprigă o împiedică încă să se apropie de oameni, să privească mai atent ce se petrece în sufletul celor din jur. Dragostea fiului său pentru Maria va dobîndi, în cele din urmă, aprobarea părinților celor doi tineri. În rezolvarea conflictului, Radu Boureanu a grăbit desigur trecerea Voicăi de la o poziție la alta, explicînd-o numai în parte prin hotărîrea Mariei, viitoarea sa noră, de a se întoarce la ferma avicolă. De asemenea intervenția finală a președintelui gospodăriei, personaj creat fără adincime, ne apare cam palidă și lipsită de fiorul vieții adevărate. Dialogul, în ciuda unor pasaje mai umbrite, se bucură însă de o limbă aleasă, care s-ar fi cerut mai puternic diferențiată pe personaje. Atmosfera satului nou pulsează viu în cele mai multe dintre scenele piesei. Cind eroina principală, Voica, exclamă: „...vreau să aduc fală gospodăriei” glasul ei răsună plin și convingător, ca un ecou al simțămintelor unei întregi colectivități.

V. MÎNDRA

Scenă din piesa „Nuntă la castel” de Sütö Andras, în interpretarea artiștilor amatori ai Casei raionale de cultură din Lipova, regiunea Banat.

Buletinul G. A. C.

În regiunea noastră a apărut, în urmă cu aproape un an de zile, o nouă formă de activitate culturală: *Buletinul G.A.C.* Fiind o manifestare orală, complexă, alcătuită din scurte rubrici realizate prin procedee variate, impletite cu momente artistice de 3-4 minute, *Buletinul G.A.C.* este ascultat cu viu interes de către colectivități. Interesul acesta se datorește modului atractiv în care este prezentat buletinul, dar mai ales varietății lui tematice. Astfel, toate rubricile sînt axate pe principalele sarcini ale gospodăriei colective, pe probleme de producție și educație.

De curînd, căminul cultural din comuna Buhoci, raionul Bacău, a prezentat un *Buletin G.A.C.* pe problema muncilor agricole de primăvară. În cadrul primei rubrici, Ioan Roșu, vicepreședintele G.A.C., a arătat felul în care s-a muncit în decada precedentă, ce metode bune s-au folosit, cine s-a evidențiat și care sînt codașii, precum

și sarcinile pentru următoarea decadă.

În continuare colectivității au ascultat interviul luat inginerului agronom Jenică Pascal, privind felul cum trebuie executate lucrările agricole de primăvară. După interviu, prezentatorul buletinului a invitat pe scenă două colectiviste din cor care au interpretat cîntecul: *Bine-i în gospodărie.*

Rubrica următoare intitulată: *5 minute de calcul* a demonstrat colectivităților ce spor de producție poate obține gospodăria prin efectuarea la timp și în condiții optime a lucrărilor de pe suprafața ce va fi cultivată cu porumb dublu hibrid.

Deosebit de interesantă a fost *discuția în jurul mesei*, la care au participat doi colectivități și lectorul lor de la învățămîntul agricol. Obiectul discuției: efectuarea lucrărilor de întreținere a culturilor. A urmat un nou moment artistic: un grup de patru tineri colectivități au interpretat la muzicuțe două cîntece populare.

După prezentarea rubricii: *Știați că... aflați că...* susținută de doi colectivități fruntași, și care a adus la cunoștința auditoriului noutăți din viața satului, a urmat un concurs fulger la care a participat întreaga sală. Întrebările puse de către inginerul agronom s-au referit tot la lucrările agricole de primăvară.

Cu un viu interes a fost ascultată și rubrica: *Poșta colectivei.* „Factorul poștal” a citit cîteva scrisori adresate colectivităților, felicitîndu-i pe fruntași și îndemnîndu-i pe codași să le urmeze exemplul.

Buletinul care a durat o oră s-a încheiat cu rubrica: *Calendarul muncilor agricole din săptămîna următoare.* La prima vedere s-ar părea că un asemenea buletin este greu de realizat. Experiența căminelor culturale care folosesc această nouă formă demonstrează că aceste buletine se pot organiza periodic și că sînt deosebit de eficiente mai ales în perioada muncilor agricole.

Lucrul cel mai important este ca activități culturale care se ocupă de organizarea buletinului să-l pregătească temeinic, să planifice din timp tematica rubricilor, să-i anunțe pe colectivități care urmează să ia cuvîntul și să redacteze din vreme textul de prezentare.

AL. ANDRIȚOIU

ARISTOTEL MITREA
inspector la Comitetul regional pentru cultură și artă Bacău

MIHU DRAGOMIR

După moartea lui Labiş, mă despart, cu suferință, de un al doilea prieten devotat și am sentimentul unei pierderi din ființa mea proprie, în durerea morală și fizică pe care moartea o scoabește în rubedenia noastră sufletească. Cu Mihu Dragomir am iscălit împreună versuri, punînd fiecare partea lui de minte și de inimă, la patosul artistic al epocii noastre.

Mihu Dragomir a fost un poet în cel mai frumos înțeles al noțiunii. Versurile lui erau sfere de rotunjire suplă de parcă ar fi tras cu un compas de lumină, linia orizontului pe hîrtie. Bărbăția lui era a strunei fulgerelor cu domiciliul în Cosmos, ascultînd muzica sferelor cu firescul cu care îl ascultă pe Mozart. Traducea la fel. Cu aceeași sete de rotund. Era un admirabil conducător de reviste, și un îndrumător, la poșta redacției, al celor cu condeiul proaspăt ascuțit. S-a dus și ne-a lăsat mărțuria a două aripi logodite cu două

lacrimi gemene. Repede, ca într-o plecare neprevăzută, lăsîndu-ne impresia cîndată a amputării unei mâini cu care ne obișnuiserăm să-i stringem mina. A murit lângă Dunărea albastră, în plină creație; lucra la libretul unei operete, pentru artiști amatori, inspirat din bucuria colectivizării. Metaforic vorbind, a murit între spicele care, o dată cu primăvara, prevestesc recoltele viitoare. Așadar, în anotimpul primenirii.

Din ceea ce a scris, nu a lăsat puțin. Opera sa acoperă teme scumpe cititorului, scrise cu inspirație imbelșugată și cu meșteșug de antologie. Ne-a lăsat drept amintire o sferă de metal nobil, ca pe un simbol al muncii creatoare și susținute și, în plus, miracolul nopților albe de aplecare spre manuscris. Natura l-a cules în cercul ei primar, în rotundul ei circuit de materii, lăsîndu-ne însă în seamă o operă despre care se va spune totdeauna un cuvînt de merită laudă.

S-a dus Mihu, omul cu nume de baladă, cu suflet luminos, cu inimă bună. A rămas un condei pe o hîrtie, poate lingă o virgulă, poate după o conjuncție, ca semn că mai avea încă multe de spus. Și cite ar fi spus încă!

Meleagurile Brăilei, cu pămînturi și ape, istratianul mediu de baladă și legendă balcanică, va pune doliu pe natura care-și pierde un pasionat cîntăreț. Fără îndoială că apele Dunării vor curge mai domol, mai cu luare-aminte, întîrziînd parcă pentru cuvenitul rămas bun, pentru semnul prietenesc de mină ridicat spre cel care pleacă. Ni se spune că ultima lui poezie, scrisă ca elogiul adevins partidului nostru drag și continuu tineretii a patriei, a fost dată revistei „Albina”.

Las lacrima să pună punctul alb, pur, prietenesc, la amintirea fără sfîrșit a celui plecat.

UN LABORATOR AL PRODUCȚIILOR MARI

După ce treci de bariera Vilcei, drumul de la Craiova duce direct la Șimnic. Aici, la numai 3-4 km depărtare de oraș, se află o stațiune experimentală care poartă numele acestei comune. Așezate la marginea unei cîmpii care se sprijină în depărtare pe dealuri domoale, clădirile stațiunii par niște nave ancorate într-un port uriaș. Numai că marea de aici nu-i o mare de apă, ci una de pămînt. Pămînt cît vezi cu ochii... Arat și însămițat după toate regulile științei, pămîntul de aici e un imens laborator în care lucrează zeci de oameni de știință, ajutați în munca lor migăloasă de numeroși tehnicieni și muncitori.

La Șimnic se experimentează, în culturi comparative, sute de soiuri de plante de cultură (grîu, porumb, sorg, sfeclă de zahăr, floarea soarelui etc.) create în țară sau peste hotare, în vederea promovării în producție a celor mai bune, corespunzătoare condițiilor pedoclimatice ale regiunii Oltenia.

Producții tot mai mari de porumb

Realizarea unui astfel de obiectiv e condiționată de crearea și extinderea în cultura mare a hibrizilor dubli de porumb de mare productivitate. Hibrizii dubli au luat locul soiurilor tradiționale (dinte de cal, cincantin), deoarece dau producții mai mari decît acestea.

Iată de ce și pe cercetătorii de la stațiunea experimentală Șimnic i-a preocupat din primul an de activitate, ideea de a introduce în cultura mare hibrizii dubli de porumb po-

Centrul școlar agricol Brăila. Oră de laborator cu elevii școlii tehnice veterinare

triviți pentru regiunea Oltenia. Astfel, în urma cercetărilor făcute cu migală, s-a ajuns la concluzia că hibridul dublu 405 dă recolte mai mari pe terenurile fertile și cu posibilități de fertilizare. Hibrizii 306, 311 și 409 au fost recomandați pentru solurile mai sărace. Hibrizii 101, 206 și H.D.F. 208 — pentru solurile podzolice și cu posibilități minime de fertilizare.

An de an recomandările făcute de către oamenii de știință au fost puse în aplicare, iar roadele lor n-au întârziat să se arate. Chiar și în condițiile de secetă excesivă din anul trecut, hibrizii dubli au dat recolte bune. Așa, de pildă, gospodăriile colective din raioanele Băilești, Corabia, Calafat, Caracal și Segarcea au obținut în 1963 de pe o suprafață de circa 150 000 hectare, o producție medie de peste 2 000 kg, porumb boabe la hectar. Un număr însemnat de gospodării au obținut producții medii mult mai mari. Așa, de pildă, gospodăriile colective Măceșu de Sus și Goicea Mică (raionul Segarcea), Seaca de Cîmp (raionul Calafat) au obținut de pe întreaga suprafață cultivată cu porumb o producție medie de peste 3 500 boabe la hectar.

În prezent, la Șimnic se fac cercetări intense pentru introducerea în producție a sorgului, care este numit

pe bună dreptate porumbul zonelor secetoase.

Examenul de maturitate

Nașterea unui bob de grîu durează aproximativ 9-10 luni. În schimb nașterea unui nou soi de grîu durează adesea ani și ani de zile.

Despre acestea, ca și despre strădaniile cercetătorilor din stațiunea Șimnic de a veni cît mai mult în sprijinul producției agricole ne vorbește cu pasiune tov. ing. Ștefania Năicevi, care ne dă explicații cu privire la activitatea stațiunii în general și cu cea a laboratorului de ameliorare și producere de semințe (șef laborator prof. dr. Ion Safta) în special.

De prin 1957, cînd a luat ființă stațiunea, cercetătorii de aici caută să dea pentru gospodăriile agricole de stat și gospodăriile colective cele mai potrivite soiuri de grîu. Și dacă țiu-

cluzia la care s-a ajuns e că sporul cel mai mare de recoltă pe kilogram de substanță activă (e vorba de îngrășămintele chimice) se obține prin folosirea dozelor economice.

Rezultate bune au obținut cercetătorii stațiunii prin folosirea ca îngrășămintă a apei amoniacale, realizîndu-se sporuri de recoltă între 69-80 la sută pe terenurile însămițate cu grîu.

Mai multă carne, lînă și lapte

Tematica de cercetare a laboratorului de creștere a animalelor (șef laborator ing. Romeo Cosoroabă) e axată

nem socoteală de faptul că în regiunea Oltenia există o diversitate mare de soluri și de condiții climatice, ne putem da seama și de greutatea pe care le-au întîmpinat în munca lor ști-

pe rezolvarea unor importante probleme ivite din necesitatea de a obține animale de înaltă productivitate. În această direcție se fac cercetări pentru ameliorarea raselor de taurine porcine și ovine. La taurine, de pildă, se fac încrucișări între rasele Schwitz și Brună de Maramureș, în vederea obținerii de urmași cu însușiri mixte pentru lapte și carne. La porcine se încrucișează rasele Alb de Banat și Marele Alb cu porci de rasa Landrace, iar la oi se urmărește ameliorarea prin încrucișarea dintre țigăie și merinos.

În urma experiențelor făcute s-a ajuns să se obțină sporuri importante de producție. Astfel, dacă în 1960 producția de lapte pe cap de vacă furajată nu depășea 2 000 litri anual, în 1963 s-a ajuns la o producție medie de 3 516 litri pe cap de vacă furajată. De asemenea, la oi, s-a reușit să se obțină 3,5 kg de lînă în 1963, față de 1,600 kg cît se obținea de la o oaie în anul 1960.

Stațiunea a venit și în acest domeniu direct în sprijinul gospodăriilor colective, livrînd în ultima vreme u-

Institutul central de cercetări agricole din Capitală. În fotografie: Florica Negulescu, cercetător din secția de protecție a plantelor, executînd analiza germinăției sporilor de rugină la grîu

nor gospodării colective din zonele de deal și munte (exemplu Pitic și Bumbești, raionul Gilort) peste 1 000 de oi ameliorate.

Știința e verificată în practică

Stațiunea experimentală Șimnic este amplasată pe un sol brun-roșcat de pădure podzolit. Ea însă, așa cum ne-am convins, are sarcini multiple și trebuie să verifice valabilitatea experiențelor pe diferite soluri și în diferite condiții climatice. De aceea, înainte de a lua calea producției, rezultatele cercetărilor întreprinse se verifică și pe terenurile unor gospodării agricole colective din regiune, care constituie punctul de sprijin pentru stațiune. Așa sînt, de pildă, punctele de sprijin din gospodăria colectivă Măceșu de Sus și Băilești, situate pe cernoziom, Botăști-Puia, Vinjuleț, Dejani și Plenița situate pe soluri brun-roșcate, Preajba, raionul Tg. Jiu, situată pe podzol. Aici, împreună cu specialiștii din gospodăriile colective respective, cercetătorii urmăresc felul în care se comportă soiurile, în condițiile aplicării aceluiași măsuri agrotehnice și apreciază, la sfîrșitul experienței, care din ele dau cele mai bune rezultate. Acestea sînt comparate apoi cu datele obținute în alte gospodării colective din zona respectivă și după ce se constată că soiul respectiv corespunde cel mai bine condițiilor pedoclimatice, se recomandă a fi introdus în producție. Astfel, practica vine în sprijinul științei, iar știința sprijină și dă mereu avînt practicii.

Sînt cîteva din preocupările și realizările colectivului de la stațiunea experimentală Șimnic-Craiova, colectiv în care, de la lucrătorul din cîmp la omul de știință, toți muncesc cu abnegație pentru ca agricultura regiunii Oltenia să devină din ce în ce mai prosperă.

S. LAZĂR

DIN REZULTATELE

STAȚIUNILOR EXPERIMENTALE

● Prin aplicarea metodelor moderne de ameliorare, Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice (I.C.C.P.T.) Fundulea a reușit, în ultima vreme, să creeze mai multe soiuri de sfeclă de zahăr. Dintre acestea cele mai valoroase s-au dovedit a fi R. Poli-1, R. Poli-5, R. Poli-7.

În condițiile de la Stațiunea experimentală Lovrin (Banat) aceste soiuri au dat producții de rădăcini de peste 58 000 kg/ha, depășînd soiul raional Lovrin 532 cu 12 598 — 14 591 kg la hectar.

● Cercetările întreprinse la Stațiunea experimentală Brăila (reg. Galați) arată că în condiții asemănătoare de climă și sol, producțiile de floarea-soarelui diferă în funcție de data însămițării. Astfel, cînd însămițarea s-a făcut la 10 aprilie (atunci cînd temperatura în sol la adîncimea de semănat era de 6-7 grade C) recolta a fost de 2 718 kg la hectar. Semîndu-se cu 11 zile mai tîrziu, s-a înregistrat o pierdere de recoltă de 338 kg semințe de floarea-soarelui la hectar.

● Prin aplicarea în complex în diferite stațiuni experimentale a recomandărilor rezultate din cercetările științifice efectuate, în domeniul zootehnicii s-a reușit ca în anul 1963 să se obțină de la efectivele de vaci furajate o producție medie de 3 500 litri lapte, iar la efectivele de vaci din stațiunile experimentale Lovrin, Bonțida, Fundulea, Dobrogea, Turda, Săftica, la care lucrările de selecție sînt mai înaintate, producția a fost de peste 4 000 litri lapte de fiecare vacă furajată.

● Experiențele efectuate în numeroase stațiuni experimentale și gospodării agricole de stat arată că ureea adăugată în nutrețuri grosiere cum sînt cocenii și ciucălăii de porumb, plus melasă dau rezultate foarte bune la îngrășarea taurinelor. În felul acesta pot fi valorificate mai bine mari cantități de furaje grosiere, rezultatele obținute fiind chiar superioare în ce privește sporul de greutate față de hrănirea animalelor cu rații echilibrate în proteină,

TULCEA

Tulcea ne obișnuise, pînă acum douăzeci și ceva de ani, cu imaginea statornică a unui tîrg portuar — dacă se poate spune așa — fără trafic fluvial, adică pregătit să moară încet, cu ritualul de cuviință, ca un staroste resemnat. Vechiul Aegissus ajunsese la respectabila vîrstă de două mii de ani și nu mai trăia decît din amintiri. Dunărea îi mîngîia coastele bătrîne, ca un câine credincios, dar hotărît să-și părăsească stăpînul, și lucrul acesta îl făcea treptat și dureros.

Vlaga orașului se topise, întocmai ca la Europolis, sau se mutase în oborul de vite. Pescarii din Deltă, truditarii din cîmpia fără apă a Dobrogei, meseriașii, se adunau aici o dată sau de două ori pe lună ca să schimbe puținul lor cu puținul altora. În traiectoria acestui comerț își făcuseră loc negustorii și geambașii, iar puținul oamenilor se împuțina și mai mult. Lîngă casele simple, cu tindă și odaie de curat, răsăriră vile și case cu caturi.

Un negustor cu trei gușe, aciuat cinecție de pe unde, deschise un cinematograf ca să satisfacă nevoia de cultură a protipendadei. Adevăratul eveniment memorabil a fost concertul dat de Enescu. Cîțiva elevi entuziaști au ținut să cinstească vizita marelui artist într-un mod foarte original. Au deshamat mirtoagele de la trăsura muscalului și l-au purtat pe compozitor în triumf prin oraș, în cîntecul Rapsodiei. Totuși, afacerea cu cinematograful se dovedi nerentabilă și mesianul culturii tulcene — cel cu gușa triplă — își transformă clădirea în hală de pescărie. Cam tot în vremea aceea, de dinaintea celui de-al doilea război mondial, a poposit în orașul de la poarta Deltei și autorul „Crenghi de aur”, însoțit de umbra bătrînelui mag scit. Prilej cu care Sadoveanu constată intristat că în străvechiul Aegissus cultura a rămas sub pămînt.

Imaginea de atunci a tîrgului portuar se adîncea în mine cu fiecare călătorie pe care o făceam, trecînd prin Tulcea, spre satele de pe malul brațului Sf. Gheorghe, Beștepe și Babadag. Sărăcia și mizeria se amplificau dureros, fiindcă înlîneam pe drum convoaie de căruțe, minate de oameni trențăroși, care, uneori, cîntau niște cîntece auzite numai prin partea locului. Unul începea așa:

Mulțumescu-ți ție, Doamne
C-am mincat și iar mi-e foame...

Acum Tulcea se transformă radical. Orașul capătă o arhitectură modernă, civilizată, cu blocuri de cîte patru și șase etaje, cu parcuri și străzi asfaltate. O geometrie elegantă ia locul haosului și așezărilor ridicare la întâmplare. Pescuitul se transformă dintr-o îndeletnicire de azi pe mîine, într-o industrie organizată, cu un Combinat modern de prelucrare a peștelui. Stuful bălților, căruia i se dădea foc în fiecare toamnă, spectacol inedit pentru puținii goști la buzunare, veniți să vadă sălbăticia Deltei, a devenit materie primă pentru marelui Combinat de celuloză și hîrtie de la Brăila. Dacă mai adăugăm Halele frigorifere și Șantierul naval, avem o imagine întregită a unui oraș industrial în plină devenire. Inima bătrînelui Aegissus bate din ce în ce mai intens și dacă am cerceta statisticile, am constata că circuitul fluvial de aici echivalează astăzi cu cel din porturile noastre tradiționale,

Complexul muzeal din Golești

Gatați sau Brăila. La unul din pontoane se află ancorată o navă elegantă, cumpărată cîndva de la amanta ducelui de Windsor de către un Hohenzollern. Reamenajat, vasul a devenit un pitoresc hotel plutitor.

Intr-o viitoare monografie ar putea fi consemnat următorul fapt: În sala clădirii unde a cîntat Enescu a avut loc, nu de mult, un alt eveniment memorabil. Circa opt sute de oameni au asistat la spectacolul inaugural al Teatrului popular. Actul de naștere a noii instituții de artă a fost încheiat cu o manifestare entuziastă, cu urale și flori. Printre sîrbătoriți se aflau inginerul Constantin Crișan, muncitorii Ion Coca, Vasiliuta Antropov, tehnicianul Eugen Ștefănescu și funcționarul Vasile Coatu. Adică generația tînără de artiști care interpretează pe scenă pe proprii lor tovarăși de muncă. Lîngă cele trei cinematografe, casă de cultură, acvariu, muzeu și bibliotecă raională, Teatrul popular — al doilea din țară — vine să împlinească setea de cultură a oamenilor muncii tulcenei. Fluxul acesta novator ne face să constatăm cu bucurie că cultura aflată sub pămînt, de care vorbea animatorul bătrînelui mag scit, a ieșit, în sfîrșit, la suprafață.

MANOLE AUNEANU

MUZEUL DIN GOLEȘTI

Situat la 7-8 km sud de Pitești, pe partea stîngă a Argeșului, complexul muzeal de la Golești cuprinde azi patru secții. Primele două — secțiile comemorative ale revoluțiilor din 1821 și 1848 — au fost organizate în 1958. Între timp, a luat ființă o secție de etnografie și artă populară din regiunea Argeș, iar de curînd s-a deschis secția începutului învățămîntului laic în Țara Romînească.

Conacul Banului Radu Golescu, construit prin 1640 de meșterul român Stoica, reprezintă un interesant monument arhitectural. Așezare modestă, din cărămidă arsă și birne groase de stejar, boltită și susținută de arcade largi și bine zidite, cu pivniță și pridvor umbrat de pomi seculari, conacul amintește vizitatorilor de „nestatornicia lucrurilor”, de „gilceava oamenilor” și de hotărîrea poporului de a înfrunța lăcomia turcească și intriga boierilor.

Intrarea în curtea conacului se face — acum ca și atunci — pe sub un foișor. Lîngă foișor, în dreapta, se află odăile primei școli laice romînești, înființată de Banu Răducanu Golescu așa cum rezultă din testamentul său întocmit în 1815 și refăcută de Constantin Radovici din Golești, sau pe numele lui adevărat Dinicu Golescu. În aceste „odăi”, ce-au servit de școală, unde a fost director învățătorul ardelean Aaron Florian și a predat lecții și Eliade Rădulescu, s-a deschis anul trecut prima expoziție a începutului învățămîntului laic în Țara Romînească.

Materialul didactic expus în vitrine — programa celor două cicluri de învățămînt (din cursul gimnazial și din cursul filozoficesc) alcătuită de Aaron Florian; copia „Înștiințării înființării școlii” scrisă de Dinicu Golescu, fotocopiile de pe acte oficiale și documente de stat, exponatele de tot felul și unele exemplare rare din cărțile școlare de atunci — evocă nu numai școala lui Dinicu Golescu ci mai degrabă întreg procesul de învățămînt de la începutul secolului al XIX-lea în Țara Romînească ai cărui inițiatori și însușitori au fost Gh. Lazăr, Petriche Poenaru, Eliade Rădulescu. În stînga, pe aceeași temelie veche, se găsește „bolnița” sau spitalul pentru vindecarea celor bolnavi, înființat prin secolul al XVIII-lea tot de Răducanu Golescu.

Lăsînd în urmă porțile masive de stejar, pășești spre conac, pe alei acoperite cu prundiș mărunț. Ele sînt străjuite de pomi fructiferi, flori și brazi seculari. Clădirea are parter și etaj. Toată a devenit acum muzeu național. Jos, la parter, mobilier de epocă și obiecte ce-au aparținut familiei Golescu. Iată, prima cameră din stînga a servit ca „birou” sau cameră de lucru celor din familia Golești. Un tablou mic, în tuș negru, înfățișează pe Nicolae Golescu. El a fost dăruit pentru muzeul Golești de Elena Perticari-Davila și se crede că este opera revoluționarului de la 1848, de obîrșie cîmpulungeană, pictorul Ion Negulici. În vitrine, fotocopiile de pe scrisori și acte oficiale.

Trecînd pragul, intri în fosta cameră a Zincăi Golescu, soția celui ce a obosit așternînd pe hîrtie, după ce colindase trei ani Europa apuseană, acea minunată „Însemnare a călătoriei mele”. Ultima cameră pe stînga a fost a lui Carol Davila și a fiului său Alexandru Davila, autorul cunoscutei drame istorice „Vlaicu Vodă”. Este de remarcat mobilierul sobru și simplu. Camerele din dreapta au servit, parte ca dependințe, iar cea mai mare ca salon de primire. Străjuiesc aci tablourile Banului Răducanu, al lui Dinicu și al Zincăi.

La etaj, după ce urci o scară în spirală și după ce privirea îți este oprită mult timp de un tablou care înfățișează pe Tudor Vladimirescu, intri într-o sală mare, spațioasă și bine luminată. Aici este găzduit muzeul legat de mișcările revoluționare de la 1821 și 1848. Pe pereți, în vitrine sau pe socluri, sînt expuse, în original sau în copii, mărturiile ale revoluției. În mijlocul sălii domină o statuie, în mărime naturală, care înfățișează pe cel ce a fost sufletul revoluției de la 1848 — N. Bălcescu.

Pe pereți străjuiesc portretele în ulei sau tuș, în original sau reproduceri care înfățișează eroii naționali ce s-au jertfit pentru binele norodului ca: Tudor Vladimirescu, Nicolae Bălcescu, Alexandru Ion Cuza, Avram Iancu ca și cele ale lui V. Alecsandri, Cezar Boliac, Simion Bărnuțiu, Bclintineanu.

În vitrine sînt expuse „ofisuri” domnești, cărți, manifeste, broșuri, ziare, proclamații, între care și proclamația

de la Izlaz într-un exemplar princeps, decrete și multe scrisori aparținînd revoluționarilor. Răsunetul mișcării lui Tudor a fost relatat și de Pușkin, care într-o scrisoare adresată lui G. A. Dvidov, scria: „Îți aduc la cunoștință întîmplări care vor avea urmări importante, nu numai pentru țara noastră, dar și pentru Europa. Grecia s-a răscolit și și-a proclamat independența. Tudor Vladimirescu a ieșit, în februarie, anul acesta, din București împreună cu o ceată mică de arnăuți înarmați și a declarat că nu mai pot suporta asupririle și jafurile șefilor turci, că e hotărît să se elibereze”.

Scrisoarea în traducere este expusă în muzeu.

Secția de etnografie și artă populară din regiunea Argeș este instalată în aripa stîngă a complexului de clădiri și aici vizitatorii pot intui cu mult discernămint aspectul locuințelor și al încăperilor în care au trăit cei obișnuiți. Pe zone sînt înfățișate condițiile de trai din trecut și mai ales arta populară din regiune în ceea ce privește îmbrăcămînta femeiască și bărbătească precum și aranjamentul camerelor de locuit.

Completat astfel muzeul regional de la Golești este un focar de cultură care trebuie văzut de toți oamenii muncii dornici a-și lărgi cunoștințele cu privire la lupta eroică a înaintașilor pentru libertate, pentru descătușarea feudală.

ION CRUCEANĂ

MIHU DRAGOMIR

ZILELE
DE
MÎINE

AMINTIRI DESPRE

LENIN

M. K. Krupskaja

Munca lui Lenin în bibliotecă

Fragmente

Lenin își petrecea o mare parte din timp în bibliotecă. Când locuia la Samara, împrumuta foarte multe cărți de la bibliotecă. Mai târziu, când s-a stabilit la Petersburg, stătea zile întregi la Biblioteca publică, și mai împrumuta cărți și de la biblioteca Societății libere economice, precum și de la alte bibliotecă. Chiar și în perioada cît a stat la închisoare, sora lui îi ducea cărți de la bibliotecă, din care își nota anumite pasaje. În volumul III din ediția a doua a operelor lui Lenin se arată că el a consultat 583 cărți pentru a scrie lucrarea „Dezvoltarea capitalismului în Rusia”, în care se găsesc referiri la aceste cărți...

Ajunșind în străinătate, Vladimir Ilici a început să frecventeze mai asiduu bibliotecile. Cunoștea cîteva limbi străine și a citit o mulțime de cărți în aceste limbi. De cumpărat n-ar fi putut niciodată să le cumpe-re, căci în emigrație trebuia să ne chibzuim fiecare banuț, să facem economie pînă și la tramvai, la min-care etc. El însă avea de citit cărți, ziare și reviste străine, căci altfel n-ar fi putut depune activitatea pe care a desfășurat-o și n-ar fi dobîndit cunoștințe atît de vaste.

Răsfoind „Scrisorile către rude”, ne putem da seama cît de mare era importanța pe care o acorda el bibliotecilor.

Prima lui călătorie în străinătate are loc în 1895. Cu acest prilej stringe o mulțime de impresii noi; cîteva săptămîni stă la Berlin, observă viața muncitorilor și totodată studiază la Biblioteca imperială din acest oraș. În 1895 este arestat, dar numai după trei săptămîni reușește să se aranjeze să poată folosi cărți de la bibliotecă. Nu se mulțumește numai cu cărțile de la biblioteca închisorii, ci se îngrijește să fie aprovizionat și de la alte bibliotecă.

...Anna Ilinicina și-a asumat sarcina de a procura cărți de la bibliotecă și de a le duce lui Vladimir Ilici la închisoare.

În drum spre locul de deportare, de la 4 martie pînă la 30 aprilie 1897, Lenin a locuit la Krasnoiarsk. În acest timp el a frecventat bibliotecă unui anume Iudin. Iată ce-i scria, la 10 martie din Krasnoiarsk, mamei sale:

„... Ieri am izbutit să pătrund în vestita bibliotecă a lui Iudin, care m-a primit cu amabilitate și mi-a arătat cărțile sale. Mi-a dat permisiunea să și lucrez aici și cred că voi izbuti. (Există însă două impedimente: în primul rînd, bibliotecă lui este în afara orașului, dar nu prea departe, numai vreo două verste, așa că va fi o plimbare plăcută. În al doilea rînd, bibliotecă nu e definitiv pusă la punct și mă tem că cererile repetate de cărți ar putea constitui o greutate pentru stăpînul

Sîntem stăpîni și meșteri ai vremii de acum și frămîntăm prezentul ca pe-o bogată piine și munca noastră nouă și-naltă-al ei parfum ca pe-o ștafetă-a zării, trimisă către miine.

Ne-a învățat partidul și lupta și iubirea, cum să călim oțelul, să creștem trandafirii, să ne-nfrățim pămîntul, visînd nemărginirea, vestînd un cîntec roșu pe-ntreg cuprinsul firii.

Ne-a învățat partidul și calm și îndrăzneală, și marea poezie a cifrelor, și versul. Poporu-ntreg să-nvețe la cea mai 'naltă școală, sub steaua leninistă ce străjuie-universul.

Ne-a învățat partidul că noi și viitorul ne contopim în ochii copiilor ce cresc, că neinvins în vreme rămîne doar poporul, ducînd pînă-n Comună un cîntec românesc.

Ne-a învățat partidul răspunderea de-onoare: să plămădim de-acuma, ca pe-o bogată piine, întreaga forță vie a vremii viitoare, amprenta să ne-o poarte chiar zilele de miine.

ei). Vom vedea cum o să fie. Cred că și al doilea impediment va putea fi înlăturat. N-am cercetat încă întreaga bibliotecă, dar în orice caz cuprinde un număr de cărți foarte interesante. Există, de pildă, colecții complete de reviste (cele mai importante) de la sfîrșitul secolului ale XVIII-lea și pînă astăzi. Sper că voi izbuti să le folosesc pentru datele care îmi sînt atît de necesare pentru lucrarea mea...”

La 25 mai 1897, el îi scria din Șușenskoe surorii sale Anna Ilinicina Elizarova, la Moscova:

„... Mă tot gîndesc cum aș putea să folosesc bibliotecă din Moscova: ați aranjat ceva în această privință, adică ați obținut acces la vreo bibliotecă publică? Căci dacă s-ar putea lua cărți pe un termen de două luni (ca la Petersburg, la biblioteca Asociației economice libere) expedierea lor prin poștă n-ar costa prea scump (16 copeici un funt, 7 copeici pentru recomandat), (s-ar putea trimite patru funturi ceea ce ar costa 64 copeici) și bineînțeles că ar fi mai convenabil pentru mine să cheltuiesc cu poșta și să am multe cărți, decît să cheltuiesc mult mai mulți bani pentru a cumpăra puține cărți. Cred că aceasta ar fi mult mai convenabil pentru mine. Problema este numai dacă se pot obține cărți pe un termen atît de lung (cu garanție, firește), de la o bibliotecă bună: universitară (cred că lui Mitea nu i-ar fi greu să aranjeze acest lucru, fie prin intermediul vreunui student de la drept, fie ducîndu-se de-a dreptul la profesorul de economie politică și spunîndu-i că vrea să lucreze în această specialitate și că are nevoie de cărți de la Biblioteca centrală. Numai că acum va trebui să aminăm aceasta pînă la toamnă), sau de la Biblioteca Asociației juridice din Moscova (trebuie să se ia informații acolo, să se cerceteze fișierul bibliotecii, să se afle care sînt condițiile pentru primirea de noi membri etc.), sau de la vreo altă bibliotecă. La Moscova trebuie să existe, cu siguranță, cîteva bibliotecă bune. Ați putea să vă interesați și de bibliotecă particulare. Dacă a mai rămas vreunul dintre voi la Moscova, v-aș ruga să căutați să aflați toate acestea.

... În septembrie 1898, lui Vladimir Ilici i s-a permis să plece la Krasnoiarsk pentru a-și trata dinții. Această călătorie l-a bucurat foarte mult și intenționa să se folosească de prilejul oferit pentru a face diferite extrase din cărțile de la bibliotecă din Krasnoiarsk.

După ce s-a întors din deportare, Lenin s-a stabilit la Pskov. În scrisoarea din 15 martie 1900, el îi spune mamei sale: „Merg des pe la bibliotecă și mă plimb”. În emigrație, Lenin lucra mult în bibliotecă, dar în „Scrisorile către rude” pomeniște destul de puțin despre aceasta.

Pe cînd locuiam la Londra, în 1902-1903, Vladimir Ilici își petrecea jumătate din timp la Muzeul britanic, care are cea mai bogată bibliotecă din lume și unde condițiile tehnice de deservire a publicului sînt admirabile. Ilici frecventa foarte mult și sălile de lectură din Londra, după cum reiese și din scrisoarea trimisă mamei lui la 27 octombrie 1902.

... La Geneva, unde am sosit în 1903, Ilici petrecea zile întregi la bibliotecă „Societății de lectură” (Société de lecture), o bibliotecă imensă, care oferea posibilități admirabile de lucru și care primea un mare număr de ziare și reviste în limbile franceză, germană și engleză. Aici era un loc foarte prielnic studiului. Membrii societății — în majoritate profesori bătrîni — dădeau rar pe la bibliotecă și Ilici avea la dispoziție o cameră întregă, unde putea să scrie, să se plimbe de la un capăt la altul al încăperii, să mediteze asupra articolelor sale și să-și scoată din raft orice carte de care avea nevoie.

La Geneva, Ilici a folosit mult și bogata bibliotecă rusă „Kuklin”, condusă de tovarășul Karpinski. Cînd locuia în alte orașe, împrumuta de la această bibliotecă cărți, care-i erau expediate prin poștă.

... Ilici aprecia gradul de civilizație al unei țări după felul cum erau organizate bibliotecile. Starea în care se găseau bibliotecile constituia pentru el un indiciu al gradului general de civilizație.

L. P. Parviainen

În satul Ialkala în toamna anului 1917

L-am cunoscut pe Vladimir Ilici în toamna anului 1917, cu puțin înainte de Revoluția din Octombrie, într-o vreme de frămîntări și acțiuni de mare răspundere. În țară, în preajma revoluției era mare zbucium.

Se știe că Vladimir Ilici, căutînd să scape de urmărirea Guvernului provizoriu, a locuit în lunile iulie și august în apropierea lacului Razliv. Apoi, cînd a dat frigul, trebuia să se găsească un nou adăpost pentru conducătorul revoluției. A fost aleasă casa tatălui meu din satul Ialkala (astăzi satul Ilicevo, raionul Roșcinskoe, regiunea Leningrad), în apropiere de Terioki. Aici era teritoriul finlandez, iar casa noastră nu se afla chiar în sat, ci mai la margine, înspre pădure.

Vladimir Ilici a trecut granița ruso-finlandeză în cabina unei locomotive, deghizat în fochist. Soțul meu, Eino Rahia (mort în 1936), îl însoțea. Trenul a sosit seara târziu în stația Terioki, astăzi Zelenogorsk, iar pînă au ajuns ei cu căruța în sat se făcuse noapte. Fiind preveniți că va veni „scriitorul rus Konstantin Petrovici Ivanov” (sub acest nume se ascundea în vremea aceea Lenin), nimeni din familie nu se culcase. Oaspetele ne-a dat prietenos bună seara. Se purta simplu, firesc și spunea că a venit să lucreze la țară în liniște. Dar a doua zi tatăl meu, care mai înainte lucrase la Petrograd, ne-a spus că, deși Lenin purta perucă, el l-a recunoscut îndată. Atît de popular era Vladimir Ilici în rîndurile poporului.

A doua zi era duminică și am plecat să ne plimbăm pe cîmp. Am ajuns la locul unde ara tata. Vladimir Ilici a vrut să încerce și el să are cu plugul de lemn. La început n-a reușit: plugul ba se înșepenea în pămînt, ba sărea din loc. Apoi a început să meargă mai bine. Cînd i-a dat tatei locul la coarnele plugului, Ilici i-a spus:

— Grea muncă mai aveți!

De bună seamă, lui Ilici îi plăcea tot ce era nou, îl interesa orice lucru necunoscut și căuta să afle, să încerce el singur totul. O dată l-a văzut pe tata meșterînd la o mașină pentru culesul afinelor și al murelor și i-a cerut să i-o dea și lui să culeagă cu ea. Îi plăcea să culeagă ciuperca, să se scalde. Tot felul lui de trai era foarte simplu. Chiar în prima sîmbătă cînd a venit, mama a copt, după cum se obișnuia pe la noi, niște plăcinte careliene. Lui Vladimir Ilici se vede treaba că i-au plăcut, căci în mijlocul săptămîinii a întreat-o pe mama:

— Anna Mihailovna, astăzi nu-i sîmbătă?

Mama a ghicit despre ce e vorba și foarte bucurată s-a apucat să facă plăcinte.

Lenin a stat la noi, în satul Ialkala, vreo zece zile. În timpul acesta scria mult, mai ales noaptea, și stătea ceasuri întregi de vorbă cu tata, voind să afle de la el ce mai zic țărani. Urmărea cu mare interes evenimentele din Petrograd, cerînd să i se trimită zilnic toate zările care apăreau în capitală.

L-am mai întîlnit pe Lenin după Revoluția din Octombrie, cînd era președintele Consiliului Comisarilor Poporului, conducătorul primului stat socialist din lume. Era împovărat de o mulțime de treburi și mari și mici. Dar el rămăsese același Ilici al nostru, prietenos și atent cu toată lumea, cum fusese și înainte.

POLISTIRENUL

Materialele plastice își dovedesc tot mai mult utilitatea, înlocuind cu succes lemnul, metalul, sticla.

În gama materialelor plastice aflăm și polistirenul.

Utilizarea pe scară largă a acestui material plastic se datorește însușirilor deosebite pe care le are: mare rezistență la apă, acizi, baze, alcoolii, posibilități bune de prelucrare în sortimente cu culori diverse și agreabile. Polistirenul întrece celelalte materiale plastice cunoscute pînă acum prin însușirea de a înmagazina în masa lui cantități mari de aer — pînă la 80 la sută. Astfel, fără să piardă din rezistență, devine un material spongios, foarte ușor, din care se construiesc izolații acustice și electrice.

În țara noastră, polistirenul se produce într-o secție modernă care funcționează în cadrul Combinatului de cauciuc sintetic și produse petrochimice Onești.

După fabricare, polistirenul este introdus în mașini speciale unde este „tors” în fire. În fiecare minut din aceste mașini curg zeci de kilometri de fire. (Firele de polistiren, produse în trei schimburi și jumătate, puse cap la cap ar putea înconjura pămîntul la ecuator o dată și ceva). Introduse apoi în granulatoare, firele de polistiren sînt transformate în milioane de fărîme. Aici facem cunoștință cu granulele de

polistiren, transparente asemenea unor perle cristaline, sau viu colorate în numeroase nuanțe de roșu, negru, verde, albastru. Negru are, de pildă, circa 40 de game de culori, roșu 11 și albastru 9.

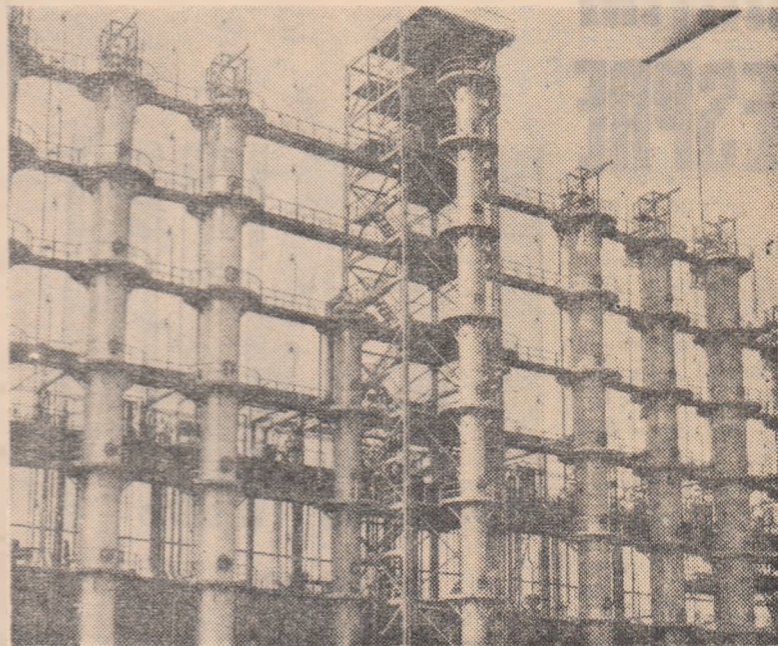
Ambalate, granulele de polistiren sînt trimise întreprinderilor prelucrătoare de mase plastice.

Colectivul de muncă al acestei secții nu s-a mulțumit numai cu fabricarea polistirenului obișnuit și a trecut la realizarea unor noi sortimente. Recent, s-a obținut polistirenul rezistent la șoc, care, așa cum îl arată numele, rezistă la loviri, frecări și presiuni mari. Lărgi perspective de întrebuintare are acest sortiment în domeniul fabricării pieselor pentru aparate de radio, a corpurilor de telefoane, a carcaselor pentru bărci și chiar a pieselor pentru mașini care pînă acum se făceau din metal.

În cadrul secției s-a prevăzut, de asemenea, realizarea de plăci și blocuri de polistiren expandat. Este vorba de materialul spongios, descris la început, care se întrebuintează cu succes în lucrările de construcții, ca izolanți termici și fonici, la izolări în industrie, la confecționarea ambalajelor izoterme pentru alimente, la construcția navelor.

Polistirenul românesc a trecut examenul de maturitate chiar de la începutul existenței lui.

S. SIGARTAU

Aspect al Combinatului de cauciuc sintetic și produse petrochimice din Onești

SURSE DE ANTIBIOTICE

Antibioticele nu mai sînt medicamente noi. Aceste substanțe secrete în general de microorganisme au devenit de mult un bun al tuturor, o armă verificată de luptă împotriva bolilor infecțioase.

Importanța lor din punct de vedere terapeutic a făcut ca oamenii de știință să caute mereu noi surse de antibiotice. După microorganisme care secretă antibioticele principale (penicilina, streptomycină, cloromicetina, aureomicina) și plantele superioare care secretă substanțe bacterici-

de (fitonice) s-a încercat în ultimul timp extragerea unor antibiotice din animale.

Lacrimile o „barieră” antimicrobiană

Se știa de multă vreme că anumite secreții organice ale animalelor posedă proprietăți antibacteriene. Lacrimile sînt exemplul cel mai tipic. Ele constituie o „barieră” împotriva microbilor, situată în regiunea ochilor, care altfel ar constitui „porți de intrare” ideale pentru bacterii. Mucoasa oculară vine într-un permanent contact cu diferite microorganisme, multe din ele patogene. Imbolnăvirea ei este totuși un fenomen destul de rar întâlnit, fapt care se explică prin proprietățile bactericide ale lacrimilor.

Principiul biologic activ din lacrimi a fost izolat și din substanțe organice ca: salivă, mucus nazal, albuș de ou, globule albe, lapte, serul sanguin al multor animale etc. Cercetările au arătat că circa 75 la sută din bacteriile existente în mod normal în aer sînt oprite din creșterea de către lizozim. Din punct de vedere practic lizozimul are o acțiune de distrugere netă a multor microbi periculoși ca: meningococ, bacteria carbunoasă, vibronul holerici.

Din lizozim s-au preparat de aceea unele medicamente valoroase utilizate deocamdată în bolile de ochi, de gură, în abcese, flegmoane, pleurezii purulente etc.

Antibioticele sîngelui

Sîngele este și el o importantă sursă de antibiotice. În afară de lizozim, care se găsește în leucocite (globule albe), eritrocitele (globulele roșii) conțin eritrina, o substanță antibiotică utilizată cu succes în tratamentul local al unor afecțiuni ale cavității bucale și nazale, în tratamentul anghinei difterice etc. Tot din globulele roșii s-a extras hematina substanță foarte activă asupra bacteriilor Gram pozitive.

În serul sanguin s-a constatat prezența alexinei și beta-lizinei, substanțe cu intensă acțiune antimicrobiană. În serul sanguin al ciinilor, iepurilor și cobailor s-a pus în evidență bactericidina, substanță bactericidă față de bacilul subtilis. În sîngele unor mamifere s-au descoperit și alte antibiotice ca: properdina (împotriva stafilococului), betalizina și altele.

Studierea antibioticelor de origine animală este la început. Nu încapă îndoială că acest domeniu de cercetare promite rezultate de mare utilitate practică

Dr. I. ROMAN

SFATUL MEDICULUI

Alimentația rațională

Întreținerea vieții este direct legată de substanțele care îi sînt necesare în acest scop: oxigenul, apa, elementele minerale, protidele (sau albuminele), glucidele (sau zaharurile), lipidele (sau grăsimile) și vitaminele.

Materia vie se caracterizează prin schimbul de substanțe cu natura înconjurătoare, reprezentat prin fenomenul de asimilare și fenomenul de dezasimilare (degradarea substanțelor cu eliberare de energie). Acesta este metabolismul și omului îi trebuie substanțele pe care le-am arătat, cele mai multe fiind introduse în corp o dată cu alimentele.

Pentru ca alimentația să poată satisface nevoile organismului în funcție de condițiile fiziologice și de mediu, ea trebuie să fie rațională.

Medicina consemnă predispoziții pentru boli, legate de factorii alimentari. Sînt, de pildă, boli produse de aportul prea mic al unor substanțe, altele de dezechilibru și altele de exces. Iată de exemplu, tulburarea metabolismului zaharurilor se caracterizează printr-o utilizare incompletă a glucidelor dînd naștere la creșterea zaharului în sînge.

Excesele alimentare contribuie de asemenea la ivirea obezității datorită unei aptitudini speciale a organismului de a transforma în grăsimi celelalte alimente în special zaharurile. Excesul de carne, grăsimi, alcool, cafea, ca și intoxicația cronică cu tutun, grăbește apariția arteriosclerozei.

Apărarea față de infecții este posibilă datorită tot alimentației raționale, știut fiind că lipsa unor substanțe micșorează rezistența organismului. Proteinele și vitaminele A, B₂, B₁₂, C, măresc rezistența organismului. În organism se produc, în felul acesta, mai ușor anticorpii, adică factorul personal de luptă și de apărare împotriva infecțiilor.

Alimentația are o influență deosebită asupra duratei vieții. Este lucru dovedit științificește că subalimentația ca și supraalimentația de altfel, scurtează durata vieții. Durata medie a vieții este mult redusă la popoarele cu dezechilibru alimentar și crescută la popoarele alimentate rațional. Alimentația rațională prelungește viața și numărul anilor productivi ai omului, aminînd în felul acesta bătrînețea. O statistică a Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale din 1961 arată că în țara noastră durata medie de viață a crescut de la 42 de ani (în 1938) la 68 de ani astăzi și asta numai datorită condițiilor complexe în care trăiesc astăzi oamenii muncii. R. P. Romîna se află în rîndul țarilor cu o durată medie de viață ridicată.

Necesarul alimentar organismului pentru viață și

consumul de energie se exprimă în calorii. Nu vom demonstra cum se calculează kaloriile, totuși vom arăta că un copil de 4—6 ani are nevoie în medie de 1600 de calorii, adică tot atîta cit îi trebuie unui adult în stare de repaos total. Dacă însă adultul respectiv muncește, atunci are nevoie de 2500 de calorii pentru o muncă sedentară, 3000 pentru una ușoară, 4000 pentru o muncă grea și 5000 de calorii pentru o muncă foarte grea.

În alimentația noastră zilnică sîntem datori să cuprîndem tot ce trebuie, în mod complet și rațional, din toate substanțele de care avem nevoie, și care să răspundă necesității organismului pentru efortul depus. În consecință, va trebui să consumăm protidele în cantitate suficientă, de asemenea lipidele, fără a abuza însă de grăsimile animale care sînt mai grele (untură, seuc) și apelînd la uleiurile vegetale, mai bine tolerate de organism. Zaharurile sînt extrem de utile efortului muncii și necesare nevoilor mușchiiului la efort. Vitaminele se găsesc în toată varietatea de fructe, legume și zarzavaturi, pește, carne, unt, lapte etc.

Gospodina trebuie să prepare cît mai multe feluri de mîncare și să le îmbine cît mai variat. Combinațiile cît mai variate sînt și cele care cuprînd cele mai multe și complexe valori alimentare. Iată un exemplu de cantitățile de alimente ce trebuie să între într-o zi în hrana unui lucrător de cîmp: lapte — 250 grame, brînză 30 gr., smîntînă 90gr., unt 30gr., un ou, carne 120 gr., zarzavaturi 400 gr., fructe 250 gr., piine 500 gr., paste făinoase 150 gr., zahăr 30 gr.

Este recomandabil ca în general să se evite prăjirea grăsimilor pentru că sînt suportate greu de stomac și ficat, iar dacă se folosesc frecvent produc imbolnăviri (gastrite, colicistite, colite).

Să se evite, de asemenea, consumul de alcool în timpul muncii; acesta, prin aportul său de calorii în exces inviorează pentru moment, dar după aceea epuizarea este și mai mult simțită. Cîteva bucăți de zahăr, în timpul lucrului, în perioada de oboseală fizică, sînt de mare valoare nutritivă.

Totodată, este bine să fie pregătit cel puțin un fel de mîncare caldă pentru una din cele 3 mese ale zilei. În general nu se va lua masa la ore neregulate ci aproximativ în jurul aceleiași ore, după cum s-a obișnuit stomacul fiecăruia.

Să respectăm înlăturatul cerințele unei alimentații raționale. Ea este condiția de bază a sănătății organismului.

Dr. EUGEN ȘERBĂNESCU
medic primar, Spitalul Colțea

OROPSITII

Oameni pribegi, porniți să-și caute un rost, ajunseră acum nomazi... Și alergau dintr-un loc într-altul, căutând de lucru; șoselele erau pline de șuvoaie de oameni, și mulțime de șomeri stăteau înșiruiți pe marginile șanțurilor... În întreaga Californie oameni înnebuniți gonesc în toate părțile, ca furnicile, să afle ceva de tras, de împins, de cărat — ceva de muncă. Pentru fiecare povară ce ar trebui cărată de un om, cinci perechi de brațe se oferă; pentru fiecare rație de hrană ce poate fi găsită, cinci guri se deschid să îmbuce.

Cele de mai sus sînt extrase din zguduitorul roman al lui Steinbeck, „Fructele miniei”, despre viața oropsită a muncitorilor agricoli nomazi din Statele Unite ale Americii. Romanul, scris cu peste două decenii în urmă, corespundea întru totul realității. Și acele stări de lucruri au rămas neschimbate pînă azi. Drama vieții muncitorilor agricoli fără ocupație permanentă a de-

venit un flagel. Situația lor constituie una din problemele sociale cele mai grave din S.U.A.

„Recolta rușinii” — așa s-a intitulat o recentă emisiune a unui post de televiziune american despre viața chinuită a muncitorilor agricoli nomazi din S.U.A., „care — așa cum arată și revista vest-germană „Die Welt” — se reerutează din rîndurile celor ce și-au pierdut fermele și nu sînt angajați în mod regulat ca lucrători la fermele mari, deoarece agricultura mecanizată nu are nevoie de ei”. Aceștia nu reușesc să se angajeze decît pentru perioade scurte, în timpul recoltei și pentru acele munci care nu pot fi efectuate cu ajutorul mașinilor, cum ar fi recoltarea bumbacului în sud și altele.

Situații asemănătoare se află și în satele din sudul Italiei. Carlo Levy a scris — tot cu două decenii în urmă — despre drama satului din sudul țării, unde sărăcia, bolile, analfabetismul închid viața țăranilor într-un „circuit mortal”. Să

ne amintim și de o știre apărută în ziare: Trei sute de locuitori ai satului Monteleone Rocca Doria — au dat un anunț în ziare pentru vinderea satului. „Ce rost mai are să rămînem aici — se auzea glasul acestor dezrădăcinați. Nu putem trăi în case unde nu avem nici un bob de griu, nici lapte, nici bani. Cerem să fim ajutați să plecăm”.

Din circuitul acestor dezrădăcîi, amplificat în ultimii ani, țăranii italieni se desprind cu înverșunarea la care dă naștere mizeria, cu forța la care dă naștere unitatea lor în luptă. August 1963 — 400 000 de proletari agricoli în grevă. Ianuarie 1964 — în provincia Sicilia, 100 000 de muncitori agricoli participă la o mare acțiune pentru reforma agrară. Martie 1964 — 800 000 de proletari de la sate revendică îmbunătățirea salariilor, reforme sociale.

Este o realitate care nu mai poate fi nebulgată în seamă sau negată. Și nici cauza ei.

E. P.

Sute de țărani din nordul departamentului Artigas au întreprins un marș de 700 km pînă la Montevideo, capitala Uruguayului, pentru a atrage atenția autorităților asupra situației grele în care se zbat.

ȚĂRANII URUGUAYENI CER ÎNFĂPTUIREA REFORMEI AGRARE

De la Rio Grande și pînă în Țara de Foc reforma agrară este astăzi problema nr. 1. Acțiuni energice pentru reforma agrară se desfășoară în Uruguay.

Principală ocupație a locuitorilor de aci este creșterea vitelor, în special pentru carne. Aproape 90 la sută din pămîntul țării este folosit pentru producerea de furaje. 56 la sută din suprafața arabilă se află în mîinile marilor proprietari funciari, adevărații stăpîni ai țării. Moșierii dețin 58 la sută din numărul animalelor și 50 la sută din lîna obținută. O latifundie cuprinde, de obicei, 100 000—200 000 ha. Publicistul uruguayean Guillermo Bernard arată, de pildă, că un singur moșier stăpînește 240 000 ha. În același timp 10 000 de oameni din împrejurimile moșiei trăiesc în cele mai grele condiții, neavînd locuințe și mijloace de existență și nici o perspectivă de viitor.

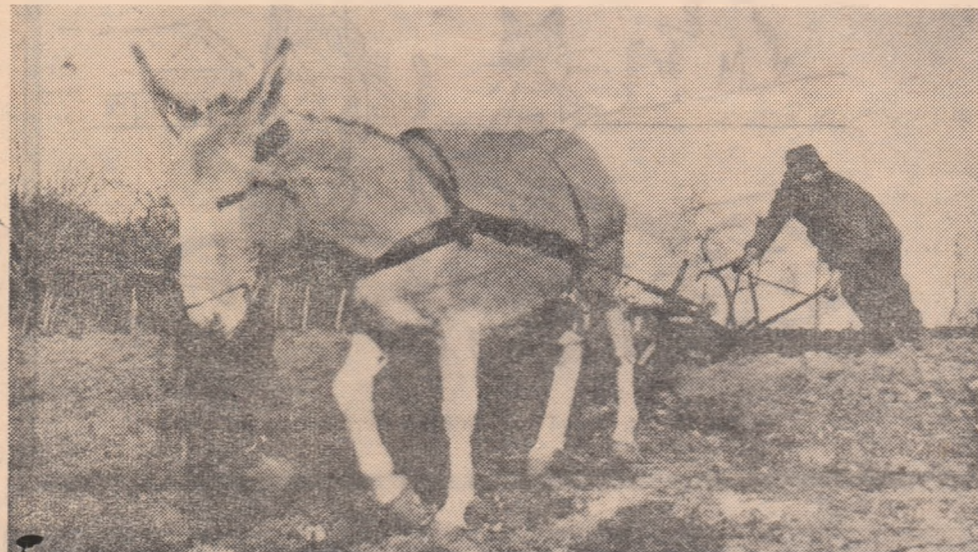
Intrucît în agricultură se practică monocultura, avantajoasă pentru latifundiari, s-a agravat fenomenul eroziunii. Circa 3 200 000 ha dintre cele mai bune pămînturi — cele situate de-a lungul litoralului apusean și din sudul țării — cad în ruină fiindcă sînt necultivate de zeci de ani.

Industria, în marea ei majoritate prelucrătoare, (folosește ca materie primă carnea, lîna, pieile) este strîns legată de agricultură și depinde deci de latifundii; dacă există materie primă, indus-

tria lucrează, dacă nu, își resține activitatea.

Toate acestea dovedesc ce grave prejudicii aduc economiei țării și nivelului de trai al populației proprietatea moșierească. De acest adevăr își dau seama tot mai mult forțele progresiste din țară care întreprind acțiuni hotărîte pentru îmbunătățirea situației maselor și înfăptuirea reformei agrare. În ultimele luni au avut loc numeroase mitinguri și demonstrații populare în cadrul cărora sute de mii de oameni au cerut înnoiri democratice în agricultură. Pe această linie se înscrie acțiunea muncitorilor de pe plantațiile de zahăr din nord-estul Uruguayului, care au venit la Montevideo pentru a cere exproprierea și distribuirea pămînturilor necultivate existente în acea zonă. Ei au prezentat membrilor Congresului național un proiect de lege privind revendicările lor. Proiectul a fost elaborat de țăranii săraci și de sindicatul muncitorilor din industria de zahăr din departamentul Artigas — unde sînt cele mai mari latifundii — și este semnat de deputații Luis Massera și Eduardo Viera din partea Frontului de stînga de eliberare, de Fernando Elichirigoity și Hugo Battalla din partea partidului Colorado. Proiectul prevede exproprierea unei întinderi de 30 000 ha de terenuri necultivate situate de-a lungul frontierei cu Argentina și Brazilia.

P. TĂTARU

Pămîntul este pușin și sărac, iar mijloacele cu care se lucrează sînt primitive. În asemenea condiții țăranii din satul Gavorrano (Italia) nu pot scăpa de sărăcie

NOTE

Viața amară

După cum se știe, Anglia are o colonie în America de Sud: Guyana Britanică. Această țărișoară, cu o populație de 500 000 de suflete, produce în special zahăr, produs care constituie 62 la sută din exportul ei. Aproape două treimi din terenurile agricole sînt cultivate cu trestie de zahăr. Cea mai mare parte a plantațiilor se află în mîinile coloniștilor englezi. Viața celor ce muncesc pe aceste plantații nu este deloc dulce... În ultimele săptămîni colonia a devenit teatrul unor crîncene lupte greviste: muncitorii de pe plantațiile de trestie de zahăr, strîns uniți cu cei din industria zahărului, cer patronilor să le recunoască dreptul de a se organiza în sindicate. Patronii refuză să le satisfacă revendicările, pretextînd că există aici un „sindicat legal” — cel care susține toate acțiunile îndreptate împotriva guvernului lui T. Jagan (guvern care, după cum se știe, luptă pentru eliberarea țării de sub jugul străin).

Lupta grevistă a făcut ca din cele 11 fabrici de zahăr să nu mai lucreze acum decît două, și acestea numai cu jumătate din capacitate. Patronii fac apel la spărgătorii de grevă, dar poliția nu reușește să împrăștie pichetele greviștilor din jurul planta-

țiilor și al fabricilor. Unitatea de acțiune a muncitorilor și țăranilor îi neliniștește pe patroni care, în furia lor turbată, nu se dau în lături nici de la crime. După cum au relatat recent ziarurile, bandiții trimiși de patroni, sprijiniți de poliție, au ucis patru muncitori de pe plantațiile de zahăr, printre care și pe activistul sindical Sarabjit. La înmormîntarea acestuia, greviștii au fost din nou atacați de poliție, atac care s-a soldat cu rănirea a șase oameni.

Crimele patronilor n-au avut efectul scontat, nu i-au înpăimîntat pe muncitori și țărani, dimpotrivă. Cu și mai multă convingere ei luptă pentru satisfacerea revendicărilor vitale.

I. BLOCK

În ghearele „monstrului verde”

Statul Panama a fost, în ultimul timp, arena unor lupte politice înverșunate. Panamezii revendică revizuirea tratatului din 1903 care dă Statelor Unite dreptul „de a folosi, ocupa și controla pe vecie” o zonă de 16 km, zona canalului Panama.

În acest stat au loc mari mișcări sociale. De cîteva săptămîni continuă greva a 6 000 de muncitori agricoli care muncesc pe plantațiile de banane aparținînd societății nord-americane „Chiriqui Land

Company”. Greva a fost declarată în sprijinul cererilor de mărire a salariilor și în semn de protest împotriva concedierii arbitrare a 100 de muncitori.

„Chiriqui Land Company” este o filială a societății „United Fruit Company”, poreclit „monstrul verde”. Acest uriaș monopol posedă în bazinul Mării Caraibilor și în America de Sud peste 1 000 000 ha cu plantații de banani, trestie de zahăr, arbori de cacao și abacă, din ale cărei fibre se face sfoara de Manila. „Monstrul verde” stăpînește sute de kilometri de cale ferată, o mare flotă comercială etc. În întreprinderile sale lucrează peste 40 000 de muncitori permanenți și cîteva zeci de mii de angajați sezonieri, cu un salariu de mizerie. Metode crunte de exploatare sînt practicate pe scară largă. Este îndeosebi cazul plății salariilor în procluse „cumpărate” din magazinele societății și al peonajului — o formă de robie bazată pe datorii. Sute de muncitori de pe plantații lucrează pentru a plăti datoriile părinților și la rîndul lor sînt nevoiți să transmită ca moștenire copiilor propriile datorii.

Pentru zecile de mii de muncitori agricoli aflați sub stăpînire „monstrului verde” situația nu mai este de îndurat. Ei se ridică la luptă hotărîtă pentru drepturile lor. Dîrzenia celor 6 000 de muncitori agricoli demonstrează această hotărîre.

E. ABRAHAM

NOTE

EUGEN TARU

Costea Viorica din comuna Jucu-Gherla a pierdut în repetate rânduri cărţi împrumutate de la bibliotecă.

— O căutaţi pe Viorica? Luaţi-o pe urmele ei!

INNOIRE

Ial-o mîndră cum nu-l modru
S-o descriu, azi, primăvara?
Pavoazate-s cîmp şi codru
În covoare de... Buhara!

Răslăşindu-se la soare,
Ghiocelul cel sprinjar
'A scos capul din ninsoare
Cu bonetă de... brutar.

Firul ierbii zilnic creşte
'Ascuţit ca de duel,
Ce întrecere porneşte
Între dinsul şi... şeptel!

Escadroane cal-putere
Galoapează sus pe deal!
Sînt pur sînge (cum se cere)
Rasă de... „Universal”!

Pe o pajişte rurală,
Două berze, în catrină
Albă, au făcut escală
Căutînd o locuinţă.

Una zice: — Apăi, nere,
Cuib să facem nu-i uşor
Căci pe case văd antene
Mulle... de televizor!

TITI GHEORGHIU

SNOAVĂ

— Ți s-a dat voie să fumezi nu-mai 5 țigări pe zi și-mi spui că ai fumat 40. De ce nu ascuți de doctor?

— Ba ascult.

— Păi cum așa?

— Să vezi... M-am dus la opt doctori pînă acum și fiecare mi-a dat voie să fumez cîte 5 țigări pe zi.

ION MARINESCU
corespondent,
comuna Boșorod-Hațeg

PANOU DE ONOARE

Unui școlar

Vin pe ramuri păsărele,
Tare-ai mai cînta ca ele,
Dar să iei (în gînd și-ai pus)
Numai notele... de sum.

Unui pomicultor

Tu de pomi ai grijă mare
Și-n curînd vor da în floare
Întărînd un adevăr:
Că n-ai stat de... flori de măr.

CRIȘAN CONSTANTINESCU

V. MĂRUNȚELU, tehnician
agronom la G.A.C. Conțești-
Zimnicea, acordă mare atenție
legumiculturii.

Nu prin nume ai renume,
Ci-ai renume prin legume,
Că preocupat de ele
Le creșți mari, nu... MĂRUNȚELE.

C. DRĂGANESCU
corespondent,
comuna Buftea-Răcari

FABULĂ

Greoiul urs și vulpea cea codată
Treceau prin codru, amîndoi, odată.
— Cumetre dragă, ce-o mai fi și asta?
Zău, nu-s în stare să pricep și basta!
Și vulpea i-arătă lui Moș Martin
O rană de pe trunchiul unui pin
În care, unul Timotei Năstase
Cu brișca, zdravăn, numele-și săpase.
Punînd alături, bine-nsingerată
Și-o inimă străpunsă de-o săgeată.
— Ce zici, cumetre, de-așa porcării?
Așa ai face dac-ai ști să scrii?

Răspunse ursul plin de indignare:
— Că bine zici, cumătră! Ce mai...
fiare!

MIHAI UNGUREANU
corespondent,
comuna Izvorul Alb-P. Neamț

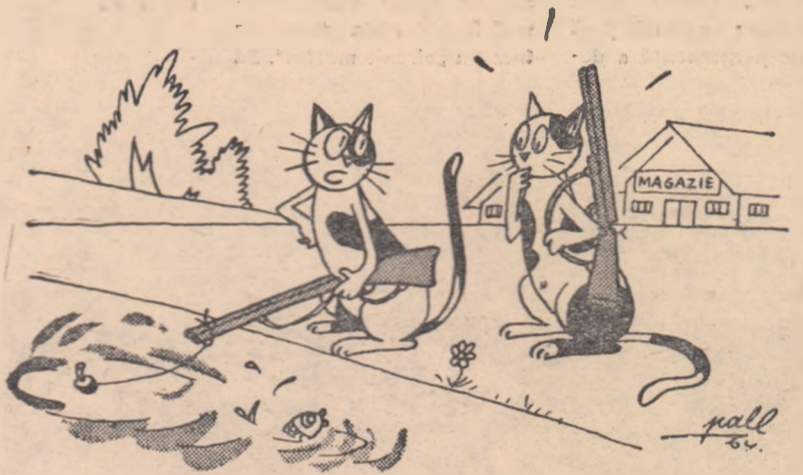
T. PALL

Tot mai multe sate
sînt electrificate...

LICURICIUL: — Te salut,
coiega!

Prin deratizări, în multe locuri șoarecii
de magazii au fost stirpiți.

— Ce să fac, dragă? O dată cu deratizarea ni s-a luat
vinatul de la gură...

F. GRONSKY

Unele magazine sătești au un sortiment redus de articole.

— Nasturi maro lipsesc, dar vă pot da o carcasă de radio
exact aceeași culoare.

STRIGĂTURI
CU ȚEPI

Ana-și cumpără cercei,
Două sute dă pe ei;
Pentru-o carte de citit
Patru ore s-a tocmit!

★

În deal, pe la desfîndat
Badea Gingu nici n-a dat
Da-l vezi la bufet, neicușă,
Cum desfîndă la... sticlușă.

★

Nicolae s-a trezit
Tocmai către asfințit
Și îndată s-a culcat
Mormăind că s-a-nnoptat!

★

Pe unde prășește, Leana
Lasă numai buruiana
Iar porumbii-i tale fi'ndcă
Stă cu ochii după Dincă!

NICOLAE MIRON
corespondent,
comuna Oțeșani-Horezu